

Steeds meer niet-westerse allochtonen in het voltijd hoger onderwijs

Esther van Kralingen

Tussen studiejaar 1995/96 en 2001/02 is het aandeel van de niet-westerse allochtonen dat in het hoger onderwijs studeert, toegenomen. Dit geldt voor de Marokkanen, de Turken en de Surinamers. Alleen het aandeel studenten afkomstig uit de Nederlandse Antillen en Aruba daalde.

Niet-westerse allochtonen kiezen opvallend vaak voor de richtingen economie en recht. De richting techniek blijft zowel onder autochtonen als onder allochtonen vooral een studie die door mannen wordt gekozen. De agrarische richtingen zijn over het algemeen, maar vooral bij de niet-westerse allochtonen, het minst populair.

Het aandeel geslaagde niet-westerse allochtonen nam de afgelopen jaren sterk toe; hun aandeel in het totaal aantal geslaagden verdubbelde.

1. Inleiding

Eerder is in opdracht van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen al onderzoek gedaan naar de onderwijsachterstanden van herkomstgroeperingen in het voortgezet onderwijs (Van der Aart, 2003). In aansluiting op dat onderzoek is voor de studiejaar 1995/96 tot en met 2001/02 de deelname in het voltijd hoger onderwijs van de verschillende herkomstgroeperingen onderzocht.

Het onderzoek richt zich op het aantal ingeschrevenen, eerstejaars en geslaagden¹⁾ naar herkomstgroepering. Op basis van dit onderzoek komen geen gegevens over de studieduur beschikbaar.

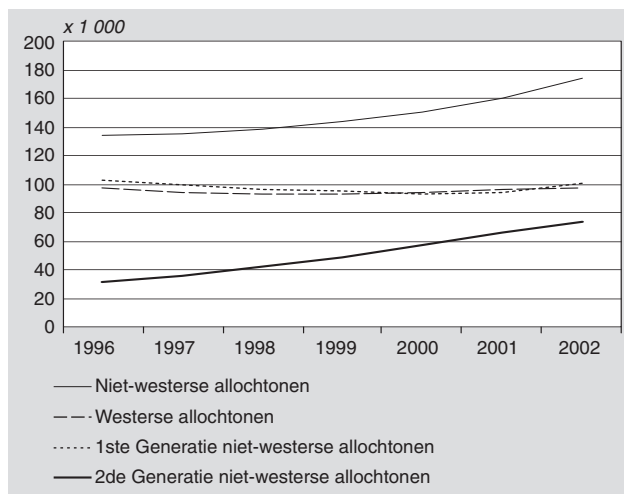
Het onderzoek is mede in opdracht van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen uitgevoerd. Voor het onderzoek is gebruik gemaakt van de gegevens uit het Centraal Register Ingeschrevenen Hoger Onderwijs (CRIHO) en de Gemeentelijke BasisAdministratie Persoonsgegevens (GBA).

2. Uitkomsten

2.1 Meer niet-westerse allochtonen in het hoger onderwijs

Vergeleken met het studiejaar 1995/96 is het aantal studenten in het voltijd onderwijs in het studiejaar 2001/02 gestegen met ongeveer twaalf duizend, zodat er in studiejaar 2001/02 in totaal 408 duizend studenten staan ingeschreven. Deze toename is uitsluitend toe te schrijven aan de toename van het aantal allochtonen in het hoger onderwijs. In dezelfde periode daalde het aantal autochtone studenten met 14 duizend naar 318 duizend. Deze tegengestelde ontwikkeling komt overeen met die van de allochtone en autochtone bevolking van 19–24 jaar in de periode 1996–2002. Grafiek 1 toont het aantal 19–24-jarige allochtonen dat in de afgelopen zes jaar in Nederland woonachtig is. Opvallend is de meer dan verdubbeling van het aantal tweede generatie niet-westerse allochtonen en de daarmee samenhangende stijging van het totaal aantal niet-westerse allochtonen tussen 1996 en 2002. De afgelopen zes jaar is het totaal aantal 19–24-jarigen in de Nederlandse bevolking daarentegen gedaald met 9 procent. Dit komt door een daling met 14 procent van de autochtone bevolking in Nederland.

1. Het aantal 19–24-jarige allochtonen in de Nederlandse bevolking

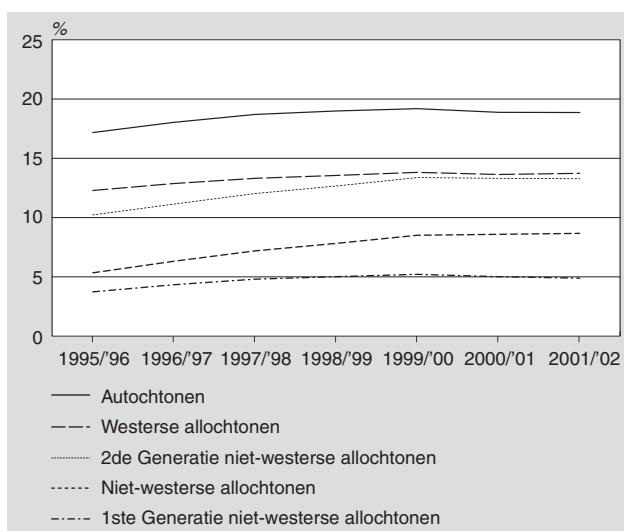

Bron: CBS.

Aandeel Turken en marokkanen in hbo verdubbeld

Van de autochtonen in de leeftijd van 19–23 jaar studeert gemiddeld 19 procent voltijd aan een instelling voor hoger beroepsonderwijs (hbo). Dit percentage is beduidend hoger dan bij de andere herkomstgroeperingen. Van de westerse allochtonen en de tweede generatie niet-westerse allochtonen studeert, in 2001/02, bijna 14 procent aan een hbo-instelling. Van de eerste generatie niet-westerse allochtonen studeert het kleinste aandeel aan een hbo-instelling, gemiddeld maar 5 procent (zie grafiek 2a). Van de niet-westerse allochtonen studeren vooral steeds meer Surinamers aan een hbo-instelling. Hun aandeel is gestegen van ruim 7 procent in het studiejaar 1995/96 naar bijna 12 procent in studiejaar 2001/02. Opvallend is ook de verdubbeling van het

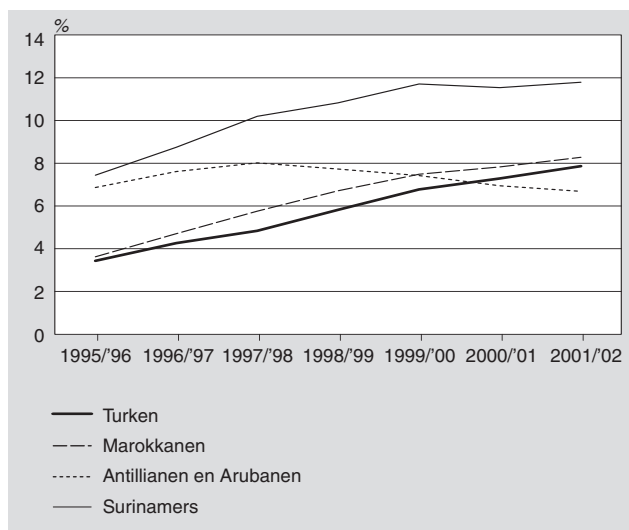
2a. Het percentage van de 19–23-jarigen in Nederland dat is ingeschreven in het hoger beroepsonderwijs per herkomstgroepering

Bron: CBS, IB-groep.

aandeel Turkse en Marokkaanse studenten naar ongeveer 8 procent. Verder valt op dat het aandeel hbo-studenten van Antilliaanse of Arubaanse afkomst na een aanvankelijke stijging in de periode 1995/96 tot 1997/98, in 2001/02 gedaald is tot iets onder het niveau van 1995/96 (zie grafiek 2b).

2b. Het percentage van de 19–23-jarigen in Nederland dat is ingeschreven in het hoger beroepsonderwijs per herkomstgroepering

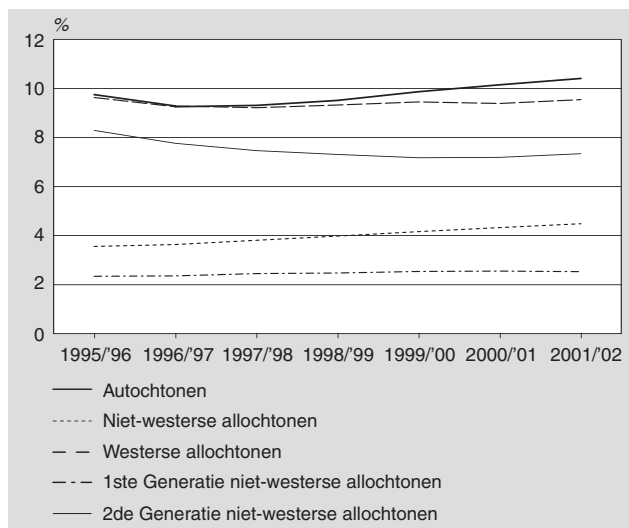
Bron: CBS, IB-groep.

Westerse allochtonen vaker naar wo

Grafiek 3a toont dat het aandeel van de autochtonen en het aandeel van de westerse allochtonen dat in het wetenschappelijk onderwijs (wo) studeert in studiejaar 1995/96 gelijk is. Beide steken wat aandeel betreft boven de andere groeperingen uit. Vanaf 1995/96 groeide het percentage autochtone studenten van 9,6 procent naar nu 10,4 procent in 2001/02 en is daarmee bijna één procentpunt groter dan het aandeel van de westerse allochtonen. Dit percentage wordt verder alleen benaderd door de tweede generatie niet-westerse allochtonen, dat in de afgelopen zes jaar licht gedaald is van 8,3 procent naar 7,3 procent.

Van de niet-westerse allochtonen is het aandeel van de Surinamers dat studeert in het wo gestegen van 4,5 naar 5,5 procent. Daarentegen studeren er veel minder jongeren van Turkse en Marokkaanse afkomst. Ook al is er een lichte stijging, toch blijft hun aandeel in het wetenschappelijk onderwijs onder de 3 procent en is daarmee het kleinst. Het aandeel studenten uit de Nederlandse

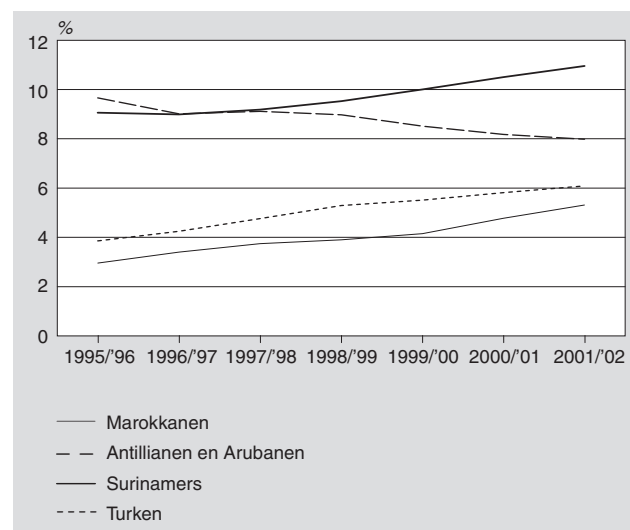
3a. Het percentage van de 20–24-jarigen in Nederland dat is ingeschreven in het hoger beroepsonderwijs naar herkomstgroepering

Bron: CBS, IB-groep.

Antillen en Aruba is gedaald van 4,8 procent in 1995 naar 4 procent in 2001/02 (zie grafiek 3b).

3b. Het percentage van de 20–24-jarigen in Nederland dat is ingeschreven in het wetenschappelijk onderwijs per herkomstgroepering

Bron: CBS, IB-groep.

Jongeren van 19 tot en met 24 jaar studeren vaker aan een hbo-instelling dan aan een universiteit: van alle studenten in het hoger onderwijs volgde in studiejaar 2001/02 ruim 60 procent een hbo-opleiding.

Uitzondering vormen de westerse allochtonen. Vaker dan de andere herkomstgroeperingen volgen zij een universitaire opleiding, te weten 45 procent tegenover gemiddeld 38 procent. Wat niet wegneemt, dat er steeds meer allochtone jongeren kiezen voor het hbo en/of het wo.

In totaal is het aandeel hbo- en wo-studenten van de autochtone bevolking gestegen met respectievelijk 1,7 en 0,8 procentpunt. Daarin worden de autochtone studenten overtroffen door de stijging van het aandeel studenten in de populatie niet-westerse allochtonen: 3,3 procentpunt (hbo) en 0,9 procentpunt (wo).

2.2 Economie en recht populair bij allochtonen

In het hoger beroepsonderwijs verkiest in studiejaar 2001/02 het merendeel van de studenten economie boven andere studierichtingen. Opvallend is bovendien dat het aandeel van de niet-westers allochtonen in de economische studierichtingen bijna 15 procent hoger ligt, dan dat van de autochtone studenten in deze sector.

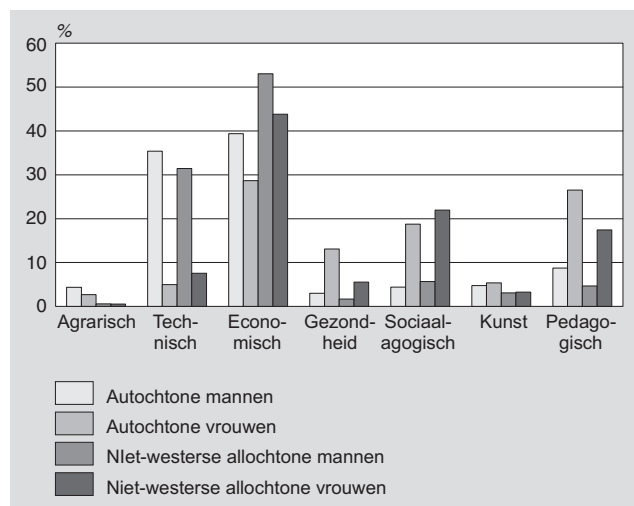
De agrarische studierichtingen zijn, met name bij niet-westerse allochtonen, het minst populair. Verder valt op dat autochtonen vaker studeren in de sector gezondheid, kunst of pedagogiek, terwijl allochtonen vaker een sociaal-agogische richting prefereren (zie grafiek 4).

De verhouding tussen mannen en vrouwen is in de meeste sectoren voor autochtonen en niet-westerse allochtonen gelijk. Uitzondering is de sector techniek, waar niet-westers allochtone vrouwen vaker voor kiezen dan autochtone vrouwen. Daarentegen studeren niet-westers allochtone mannen minder vaak in de sector techniek dan autochtone mannen.

In het wo valt op dat in studiejaar 2001/02 niet-westerse allochtonen vaak in de sector economie en rechten studeren. Waarbij vooral de mannen zorgen voor het grote aandeel in de sector economie en de vrouwen in recht.

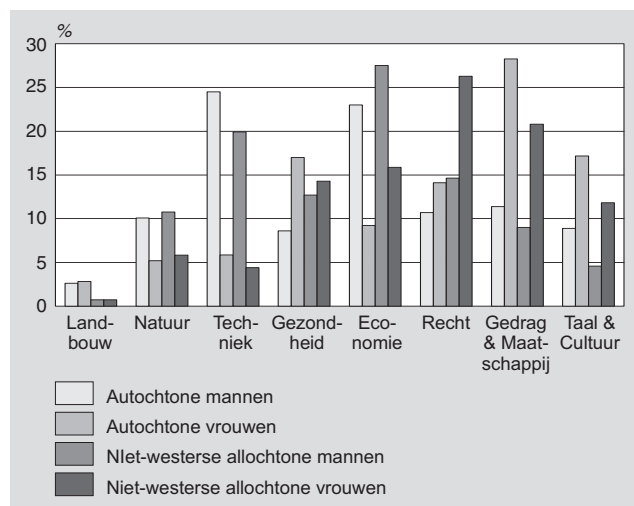
Voor bij autochtone vrouwen is de sector gedrag en maatschappij opvallend populair, terwijl autochtone mannen vaker iets technisch studeren. De sector landbouw is bij alle groepen het minst populair (zie grafiek 5).

4. Percentage autochtone en niet-westerse allochtone mannen en vrouwen in het hbo (voltijd) per sector, 2001/02

Bron: CBS, IB-groep.

5. Percentage autochtone en niet-westerse allochtone mannen en vrouwen in het wo (voltijd) per sector, 2001/02

Bron: CBS, IB-groep.

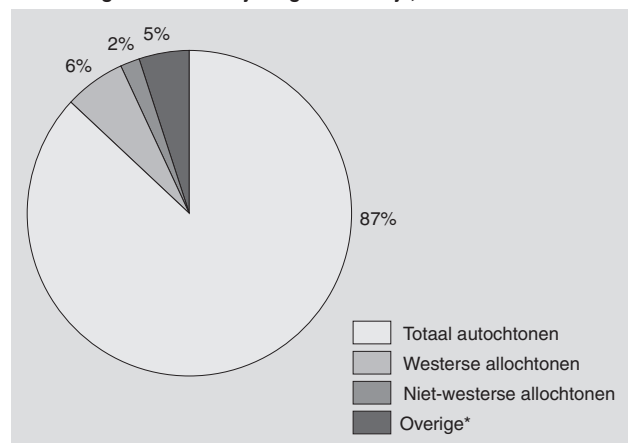
2.3 Aandeel geslaagde niet-westerse allochtonen verdubbeld

Vooraf door de invoering van de prestatiebeurs in 1991 is het aantal geslaagden in het hoger onderwijs in de afgelopen zes jaar afgenomen van 72 duizend in het studiejaar 1995/96 tot 64 duizend in het studiejaar 2000/01. Dit verschil wordt volledig veroorzaakt door het aantal geslaagden in het wo.

Vanaf 1991 kregen studenten voor vijf jaar een beurs. Doordat studenten er belang bij hadden om sneller af te studeren, leidde dit in eerste instantie in het wetenschappelijk onderwijs tot een piek van 28 duizend geslaagden in 1995/96. Zes jaar later, in studiejaar 2000/01, is dit aantal weer afgenomen tot het peil van voor de invoering van de prestatiebeurs: ongeveer twintig duizend.

Ondanks deze invloed van de prestatiebeurs steeg het aantal geslaagde niet-westers allochtone studenten in het hoger onderwijs in de periode 1995/96–2000/01 van 1 800 naar 2 800; dat is een stijging van hun aandeel met 2 procent naar 4 procent ten opzichte van het totaal aan geslaagden in het betreffende studiejaar (zie grafiek 6 en 7). Het aantal geslaagde westerse allochtonen is in deze periode teruggelopen van 4 600 naar 3 900, maar het aandeel van de westerse allochtonen is gelijk gebleven op 6 procent. Daarentegen is het aandeel van de autochtone afgestudeerden gedaald van 87 procent naar 83 procent. Deze daling komt vooral door de toename van het aantal niet-westerse allochtonen.

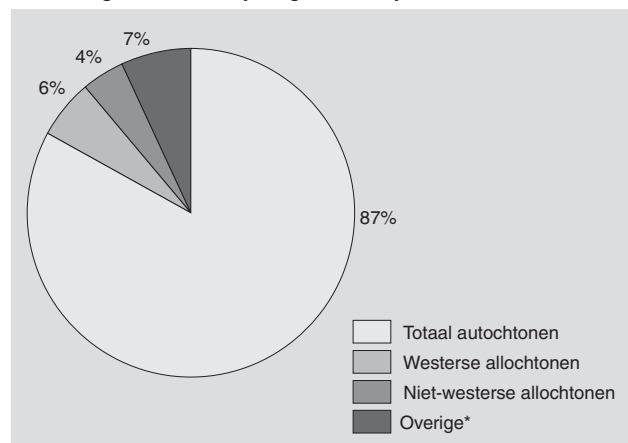
6. Geslaagden in het voltijd hoger onderwijs, 1995/96

* Zie de toelichting.

Bron: CBS, IB-groep.

7. Geslaagden in het voltijd hoger onderwijs, 2000/01

* Zie de toelichting.

Bron: CBS, IB-groep.

3. Toelichting

De gegevens uit dit onderzoek zijn ontleend aan het Centraal Register Ingeschrevenen Hoger Onderwijs (CRIHO) vanaf studiejaar 1995/96 tot en met 2001/02, en de gemeentelijke basisadministratie persoonsgegevens (GBA). Het CRIHO wordt door de informatie beheergroep (IB-groep) aan het CBS geleverd. In het CRIHO zijn de gegevens van alle studenten die ingeschreven staan in het hoger onderwijs opgenomen. Het GBA wordt gebruikt om de herkomst van de studenten te kunnen bepalen. De koppeling van de bestanden vindt op microniveau plaats.

In totaal kon na koppeling voor 96 procent van de studenten de herkomst bepaald worden. De 4 procent die niet gekoppeld is, bestaat voornamelijk uit studenten met een buitenlandse herkomst die naar Nederland gekomen zijn om te studeren (non-resident studenten). Deze mensen hebben vaker geen sofi-nummer. Daarnaast bestaat de groep uit mensen die met een ontbrekend of een foutief sofi-nummer bij de IBG bekend staan. De groep die wel gekoppeld kon worden, bestaat uit studenten met een sofi-nummer. Dat zijn voornamelijk mensen met de Nederlandse nationaliteit en buitenlanders die voordat ze gingen studeren al in Nederland woonachtig waren (resident studenten). Er komt een gering aantal non-resident studenten in de gekoppelde groep voor (ongeveer 2 procent). Zij zijn herkenbaar aan het feit dat zij vlak voor aanvang van hun studie in Nederland zijn komen wonen. Deze studenten zijn eruit gehaald en geplaatst bij de restgroep die niet gekoppeld kon worden. Hierdoor worden beide groepen meer homogeen. Dat betekent dat de gekoppelde groep nu 94 procent uit maakt

van het totaal en dat er alleen resident studenten in zitten. Het geringe aantal resident studenten, in de niet gekoppelde groep zorgt ervoor dat het totaal aantal resident studenten met 1 à 2 procent onderschat wordt. De niet gekoppelde groep is te vinden onder 'overige' bij de variabele herkomstgroepering.

Het deeltijd hoger onderwijs is hier buiten beschouwing gelaten. Deze groep koppelde een stuk slechter dan de voltijd studenten. Dat komt voornamelijk doordat veel deeltijd studenten ouder zijn. Omdat oudere studenten geen recht op studiefinanciering hebben, is het sofi-nummer minder goed ingevuld.

Als er gesproken wordt over geslaagden dan wordt bedoeld de studenten die een afsluitend diploma behaald hebben voor een hbo-opleiding of voor (de eerste fase van) een universitaire opleiding (doctoraaldiploma). In het wo zijn echter ook studenten die hun beroepsdiploma's behaald hebben, meegeteld. Dit betreft voor het HOOP-gebied gezondheid de beroepsdiploma's voor de studies geneeskunde, diergeneeskunde en tandheelkunde. En voor het HOOP-gebied natuur betreft dit de beroepsdiploma's behaald voor de studie farmacie.

De sectorindeling van het hbo is bepaald door het CBS. De sectorindeling van het wo volgt de indeling van het hoger onderwijs en onderzoeksplan (HOOP) van het ministerie van OC&W. Bij het wo wordt, in plaats van over sectoren, ook wel over HOOP-gebieden gesproken.

Noten in de tekst

¹⁾ Voor studiejaar 2001/'02 zijn nog geen gegevens beschikbaar over de geslaagden.

Begrippen

Allochtonen en Autochtonen – Om te bepalen of iemand autochtoon of allochtoon is, gebruikt het CBS gegevens over het geboorteland en het geboorteland van de ouders. Volgens deze CBS-definitie worden tot de eerste generatie allochtonen gerekend allen die in Nederland woonachtig zijn en 'zelf in het buitenland zijn geboren met minstens één in het buitenland geboren ouder'. Dienovereenkomstig worden tot de tweede generatie allochtonen gerekend 'zij die zelf in Nederland zijn geboren met eveneens minstens één in het buitenland geboren ouder'.

Herkomstgroepering – In aanvulling op de standaarddefinitie van allochtonen gebruikt het CBS ook een vaste indeling van allochtonen naar herkomst, de zogenaamde herkomstgroepering. Daarbij worden twee hoofdcategorieën onderscheiden: westerse en niet-westerse allochtonen. Tot de westerse allochtonen behoren personen uit Europa (exclusief Turkije), Noord-Amerika, Indonesië, voormalig Nederlands Indië, Japan en Oceanië. Tot de niet-westerse allochtonen behoren personen uit onder meer Latijns Amerika, Afrika, Turkije, Marokko, Suriname en de Nederlandse Antillen.

Literatuur

Aart, S.A. van der (2003), 'Onderwijsachterstand van niet-westerse allochtone scholieren', *Sociaal-economische maandstatistiek*, januari 2003, pp. 53–64.

Tabel 1
Aantallen ingeschreven studenten in het hoger onderwijs naar herkomstgroepering, 1995/'96–2001/'02

	1995/'96	1996/'97	1997/'98	1998/'99	1999/'00	2000/'01	2001/'02
	<i>x 1 000</i>						
Hoger beroepsonderwijs							
Totaal	229,0	231,5	235,2	239,0	246,2	247,5	249,2
Autochtonen	194,9	194,9	195,7	195,6	197,7	195,9	193,8
Allochtonen	22,4	24,4	26,2	28,2	30,7	32,6	34,3
Westerse allochtonen	14,0	14,2	14,4	14,7	15,2	15,5	15,8
Niet-westerse allochtonen	8,5	10,2	11,8	13,5	15,4	17,0	18,5
Niet-westerse allochtonen	8,5	10,2	11,8	13,5	15,4	17,0	18,5
Eerste generatie	4,6	5,3	5,7	5,9	6,2	6,3	6,6
Tweede generatie	3,9	4,9	6,1	7,5	9,2	10,8	11,9
Marokkanen	1,1	1,6	2,0	2,4	2,8	3,1	3,4
Turken	1,4	1,7	1,9	2,3	2,8	3,1	3,4
Surinamers	2,8	3,2	3,6	3,9	4,2	4,5	4,7
Antillianen en Arubanen	1,0	1,1	1,2	1,3	1,4	1,5	1,6
Overig niet-westers	2,2	2,7	3,1	3,6	4,2	4,9	5,5
Overige¹⁾	11,7	12,3	13,4	15,2	17,8	19,1	21,1
Wetenschappelijk onderwijs							
Totaal	167,3	154,2	148,7	147,9	150,5	153,6	159,2
Autochtonen	137,4	125,4	119,7	117,9	119,4	121,0	124,6
Allochtonen	21,7	20,8	20,8	21,4	22,2	23,3	24,8
Westerse allochtonen	14,4	13,3	12,7	12,6	12,7	13,0	13,4
Niet-westerse allochtonen	7,3	7,5	8,1	8,7	9,4	10,3	11,4
Niet-westerse allochtonen	7,3	7,5	8,1	8,7	9,4	10,3	11,4
Eerste generatie	4,1	4,1	4,1	4,2	4,2	4,3	4,4
Tweede generatie	3,1	3,5	4,0	4,5	5,3	6,0	7,0
Marokkanen	0,6	0,7	0,8	0,9	1,0	1,1	1,3
Turken	1,0	1,1	1,2	1,3	1,4	1,5	1,7
Surinamers	2,4	2,3	2,3	2,4	2,4	2,5	2,7
Antillianen en Arubanen	0,9	0,9	0,9	0,9	1,0	1,1	1,2
Overig niet-westers	2,5	2,6	2,9	3,2	3,6	4,0	4,6
Overige¹⁾	8,2	8,0	8,1	8,6	8,9	9,4	9,7

¹⁾ Zie toelichting in de tekst.

Bron: CBS, IB-groep.

Tabel 2
Het percentage van de 19 tot en met 23-jarigen ¹⁾ in Nederland dat is ingeschreven in het voltijd hoger beroepsonderwijs per herkomstgroepering

	1995/96	1996/97	1997/98	1998/99	1999/00	2000/01	2001/02
	%						
Totaal	16,1	16,9	17,6	18,0	18,3	18,0	18,0
Autochtonen	17,2	18,0	18,7	19,0	19,2	18,9	18,9
Allochtonen	8,2	9,0	9,6	10,0	10,5	10,4	10,4
Westerse allochtonen	12,3	12,9	13,3	13,5	13,8	13,6	13,7
Niet-westerse allochtonen	5,3	6,3	7,2	7,8	8,5	8,6	8,7
Niet-westerse allochtonen	5,3	6,3	7,2	7,8	8,5	8,6	8,7
Eerste generatie	3,7	4,3	4,8	5,0	5,2	5,0	4,9
Tweede generatie	10,2	11,1	12,0	12,7	13,4	13,3	13,3
Marokkanen	3,6	4,7	5,8	6,7	7,5	7,8	8,3
Turken	3,4	4,3	4,8	5,8	6,8	7,3	7,9
Surinamers	7,4	8,7	10,2	10,8	11,7	11,5	11,8
Antillianen en Arubanen	6,9	7,6	8,0	7,7	7,4	6,9	6,7

¹⁾ Het grootste gedeelte van de ingeschreven hbo-studenten heeft deze leeftijd.

Bron: CBS, IB-groep.

Tabel 3
Het percentage van de 20 tot en met 24-jarigen ¹⁾ in Nederland dat is ingeschreven in het voltijd wetenschappelijk onderwijs per herkomstgroepering

	1995/96	1996/97	1997/98	1998/99	1999/00	2000/01	2001/02
	%						
Totaal	9,3	9,0	9,0	9,2	9,5	9,7	9,9
Autochtonen	9,6	9,3	9,3	9,5	9,9	10,1	10,4
Allochtonen	6,2	6,0	6,0	6,1	6,2	6,2	6,3
Westerse allochtonen	9,7	9,3	9,2	9,3	9,4	9,4	9,5
Niet-westerse allochtonen	3,6	3,6	3,8	4,0	4,2	4,3	4,5
Niet-westerse allochtonen	3,6	3,6	3,8	4,0	4,2	4,3	4,5
Eerste generatie	2,3	2,4	2,4	2,5	2,5	2,6	2,5
Tweede generatie	8,3	7,8	7,5	7,3	7,2	7,2	7,3
Marokkanen	1,5	1,7	1,9	1,9	2,1	2,4	2,7
Turken	1,9	2,1	2,4	2,6	2,8	2,9	3,0
Surinamers	4,5	4,5	4,6	4,8	5,0	5,3	5,5
Antillianen en Arubanen	4,8	4,5	4,6	4,5	4,3	4,1	4,0

¹⁾ Het grootste gedeelte van de ingeschreven wo-studenten heeft deze leeftijd.

Bron: CBS, IB-groep.

Tabel 4
Aantallen eerstejaars studenten in het hoger onderwijs naar herkomstgroepering, 1995/'96–2001/'02

	1995/'96	1996/'97	1997/'98	1998/'99	1999/'00	2000/'01	2001/'02
	<i>x 1 000</i>						
Hoger beroepsonderwijs							
Totaal	57,0	60,2	61,1	62,9	67,5	66,9	64,5
Autochtonen	46,7	48,8	48,9	48,9	51,3	50,2	47,1
Allochtonen	6,1	7,0	7,3	8,0	8,8	9,2	9,0
Westerse allochtonen	3,5	3,7	3,7	3,8	4,1	4,2	3,9
Niet-westerse allochtonen	2,6	3,4	3,6	4,2	4,7	5,0	5,1
Niet-westerse allochtonen	2,6	3,4	3,6	4,2	4,7	5,0	5,1
Eerste generatie	1,3	1,6	1,5	1,5	1,6	1,5	1,6
Tweede generatie	1,3	1,8	2,1	2,7	3,1	3,5	3,5
Marokkanen	0,4	0,6	0,7	0,8	0,9	1,0	1,0
Turken	0,5	0,6	0,6	0,8	0,9	0,9	1,0
Surinamers	0,8	1,0	1,0	1,1	1,2	1,2	1,2
Antillianen en Arubanen	0,2	0,3	0,3	0,3	0,4	0,4	0,4
Overig niet-westers	0,7	0,9	1,0	1,1	1,3	1,5	1,5
Overige ¹⁾	4,2	4,3	4,9	6,0	7,5	7,5	8,4
Wetenschappelijk onderwijs							
Totaal	27,3	26,5	27,6	28,6	30,1	30,2	32,2
Autochtonen	21,8	20,7	21,2	21,7	23,0	22,9	24,2
Allochtonen	3,3	3,4	3,7	3,9	4,2	4,4	4,9
Westerse allochtonen	2,1	2,0	2,1	2,2	2,3	2,3	2,5
Niet-westerse allochtonen	1,2	1,4	1,6	1,7	1,9	2,1	2,4
Niet-westerse allochtonen	1,2	1,4	1,6	1,7	1,9	2,1	2,4
Eerste generatie	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,7	0,7
Tweede generatie	0,6	0,8	1,0	1,0	1,3	1,4	1,7
Marokkanen	0,1	0,1	0,2	0,2	0,2	0,3	0,3
Turken	0,2	0,2	0,3	0,2	0,3	0,3	0,4
Surinamers	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,5	0,5
Antillianen en Arubanen	0,1	0,1	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
Overig niet-westers	0,5	0,5	0,6	0,7	0,8	0,8	1,0
Overige ¹⁾	2,1	2,5	2,7	3,1	2,9	3,0	3,1

¹⁾ Zie toelichting in de tekst.

Bron: CBS, IB-groep.

Tabel 5
Het percentage van de 17 tot en met 21-jarigen ¹⁾ in Nederland dat eerstejaarsstudent is in het voltijd hoger beroepsonderwijs per herkomstgroepering

	1995/'96	1996/'97	1997/'98	1998/'99	1999/'00	2000/'01	2001/'02
	%						
Totaal	5,2	5,6	5,6	5,7	6,1	6,1	5,7
Autochtonen	5,5	5,9	5,9	6,0	6,3	6,3	5,9
Allochtonen	2,9	3,3	3,3	3,5	3,7	3,8	3,5
Westerse allochtonen	4,3	4,5	4,5	4,7	5,0	5,1	4,8
Niet-westerse allochtonen	2,0	2,6	2,6	2,9	3,1	3,1	2,9
Niet-westerse allochtonen	2,0	2,6	2,6	2,9	3,1	3,1	2,9
Eerste generatie	1,4	1,8	1,7	1,7	1,8	1,8	1,6
Tweede generatie	3,2	3,9	3,8	4,1	4,3	4,3	4,0
Marokkanen	1,4	2,1	2,2	2,4	2,8	3,0	2,8
Turken	1,3	1,8	1,8	2,3	2,7	2,7	2,7
Surinamers	2,6	3,6	3,5	3,9	3,9	3,9	3,7
Antillianen en Arubanen	2,4	2,9	2,7	2,8	2,5	2,8	2,2

¹⁾ Het grootste gedeelte van de eerstejaars hbo-studenten heeft deze leeftijd.

Bron: CBS, IB-groep.

Tabel 6
Het percentage van de 18 tot en met 21-jarigen ¹⁾ in Nederland dat eerstejaarsstudent is in het voltijd wetenschappelijk onderwijs per herkomstgroepering

	1995/'96	1996/'97	1997/'98	1998/'99	1999/'00	2000/'01	2001/'02
	%						
Totaal	2,9	2,9	3,0	3,0	3,1	3,1	3,3
Autochtonen	2,9	2,9	3,0	3,0	3,1	3,1	3,4
Allochtonen	2,0	2,1	2,1	2,1	2,1	2,1	2,3
Westerse allochtonen	3,2	3,2	3,3	3,3	3,3	3,4	3,7
Niet-westerse allochtonen	1,2	1,4	1,4	1,4	1,5	1,5	1,6
Niet-westerse allochtonen	1,2	1,4	1,4	1,4	1,5	1,5	1,6
Eerste generatie	0,8	0,9	0,9	0,9	0,8	0,8	0,9
Tweede generatie	2,0	2,1	2,2	2,0	2,1	2,0	2,3
Marokkanen	0,5	0,5	0,7	0,7	0,8	1,0	1,0
Turken	0,6	0,8	0,9	0,9	1,0	0,9	1,2
Surinamers	1,5	1,6	1,6	1,7	1,7	1,6	1,9
Antillianen en Arubanen	1,5	1,8	1,9	1,6	1,6	1,5	1,6

¹⁾ Het grootste gedeelte van de eerstejaars wo-studenten heeft deze leeftijd.

Bron: CBS, IB-groep.

Tabel 7
Aantallen geslaagde studenten in het hoger onderwijs naar herkomstgroepering, 1995/96–2000/01¹⁾

	1995/96	1996/97	1997/98	1998/99	1999/00	2000/01
	<i>x 1 000</i>					
Hoger beroepsonderwijs						
Totaal	43,2	43,4	42,5	43,2	44,4	43,8
Autochtonen	37,7	37,7	36,7	36,7	37,2	36,1
Allochtonen	3,3	3,5	3,5	3,8	3,9	4,2
Westerse allochtonen	2,3	2,4	2,2	2,3	2,3	2,3
Niet-westerse allochtonen	0,9	1,1	1,3	1,5	1,6	1,9
Niet-westerse allochtonen	0,9	1,1	1,3	1,5	1,6	1,9
Eerste generatie	0,5	0,7	0,7	0,8	0,8	0,8
Tweede generatie	0,4	0,4	0,6	0,7	0,8	1,1
Marokkanen	0,1	0,1	0,2	0,2	0,3	0,4
Turken	0,1	0,2	0,2	0,2	0,3	0,3
Surinamers	0,4	0,4	0,4	0,4	0,5	0,5
Antillianen en Arubanen	0,1	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
Overig niet-westers	0,2	0,3	0,3	0,4	0,4	0,5
Overige¹⁾	2,2	2,2	2,3	2,7	3,3	3,5
Wetenschappelijk onderwijs						
Totaal	28,7	25,3	22,3	20,6	20,1	20,3
Autochtonen	24,4	21,6	18,8	17,2	16,8	16,6
Allochtonen	3,1	2,8	2,5	2,5	2,3	2,5
Westerse allochtonen	2,2	2,0	1,7	1,7	1,5	1,6
Niet-westerse allochtonen	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	0,9
Niet-westerse allochtonen	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	0,9
Eerste generatie	0,5	0,5	0,5	0,5	0,4	0,5
Tweede generatie	0,3	0,3	0,4	0,3	0,4	0,4
Marokkanen	0,0	0,0	0,1	0,1	0,1	0,1
Turken	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Surinamers	0,3	0,3	0,2	0,3	0,2	0,2
Antillianen en Arubanen	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Overig niet-westers	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,4
Overige¹⁾	1,2	1,0	1,0	0,9	1,0	1,1

¹⁾ Gegevens over 2001/02 zijn nog niet bekend.

²⁾ Zie toelichting in de tekst.

Bron: CBS, IB-groep.

Tabel 8
Het percentage van de 21 tot en met 25-jarigen ¹⁾ in Nederland dat geslaagd is voor een afsluitend examen in het voltijd hoger beroepsonderwijs per herkomst-groepering ²⁾

	1995/'96	1996/'97	1997/'98	1998/'99	1999/'00	2000/'01
	%					
Hoger beroepsonderwijs						
Totaal	3,1	3,3	3,4	3,6	3,8	3,7
Autochtonen	3,5	3,7	3,8	4,0	4,1	4,0
Allochtonen	1,2	1,3	1,3	1,4	1,5	1,5
Westerse allochtonen	1,9	2,2	2,1	2,2	2,3	2,2
Niet-westerse allochtonen	0,6	0,7	0,8	0,9	1,0	1,1
Niet-westerse allochtonen	0,6	0,7	0,8	0,9	1,0	1,1
Eerste generatie	0,4	0,5	0,5	0,6	0,6	0,6
Tweede generatie	1,7	1,5	1,8	1,8	1,9	2,1
Marokkanen	0,3	0,5	0,5	0,7	0,9	1,0
Turken	0,3	0,4	0,5	0,6	0,6	0,8
Surinamers	1,0	1,0	1,3	1,2	1,4	1,5
Antillianen en Arubanen	1,0	1,1	1,2	1,2	1,1	0,9

¹⁾ Het grootste gedeelte van de geslaagde hbo-studenten heeft deze leeftijd.

²⁾ Gegevens over 2001/'02 zijn nog niet bekend.

Bron: CBS, IB-groep.

Tabel 9
Het percentage van de 22 tot en met 27-jarigen ¹⁾ in Nederland dat geslaagd is voor een afsluitend examen in het voltijd wetenschappelijk onderwijs per herkomstgroepering ²⁾

	1995/'96	1996/'97	1997/'98	1998/'99	1999/'00	2000/'01
	%					
Totaal	1,7	1,6	1,4	1,4	1,4	1,5
Autochtonen	1,8	1,7	1,6	1,5	1,6	1,6
Allochtonen	0,9	0,9	0,8	0,8	0,7	0,7
Westerse allochtonen	1,5	1,4	1,3	1,3	1,2	1,2
Niet-westerse allochtonen	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4
Niet-westerse allochtonen	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4
Eerste generatie	0,2	0,3	0,2	0,3	0,2	0,3
Tweede generatie	1,5	1,4	1,2	1,0	0,9	0,9
Marokkanen	0,1	0,1	0,1	0,1	0,2	0,2
Turken	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,3
Surinamers	0,6	0,7	0,5	0,6	0,5	0,5
Antillianen en Arubanen	0,8	0,8	0,7	0,6	0,5	0,5

¹⁾ Het grootste gedeelte van de geslaagde wo-studenten heeft deze leeftijd.

²⁾ Gegevens over 2000/'02 zijn nog niet bekend.

Bron: CBS, IB-groep.

Tabel 10
Percentage ingeschreven studenten hbo per sector in schooljaar 2001/02

	Agrarisch	Technisch	Economisch	Gezondheid	Sociaal-agogisch	Kunst	Pedagogisch	Totaal
	%							
Totaal	3,1	19,2	35,9	7,8	11,3	6,4	16,3	100
Man	3,9	33,9	40,8	3,0	4,3	6,0	8,1	100
Vrouw	2,4	5,5	31,2	12,3	17,9	6,8	23,9	100
Autochtonen	3,5	19,7	33,8	8,2	11,8	5,1	17,9	100
Niet-westerse allochtoon	0,5	19,1	48,3	3,6	14,0	3,2	11,2	100
Westerse allochtoon	1,6	18,7	40,0	6,2	11,6	8,4	13,7	100
Autochtonen	3,5	19,7	33,8	8,2	11,8	5,1	17,9	100
Man	4,3	35,4	39,4	3,0	4,4	4,7	8,7	100
Vrouw	2,7	5,0	28,7	13,1	18,7	5,4	26,5	100
Niet-westerse allochtoon	0,5	19,1	48,3	3,6	14,0	3,2	11,2	100
Man	0,6	31,4	53,1	1,7	5,7	3,1	4,7	100
Vrouw	0,5	7,6	43,8	5,6	22,0	3,3	17,4	100
Eerste generatie	0,6	22,5	44,4	4,3	13,9	3,3	11,0	100
Tweede generatie	0,5	17,3	50,4	3,3	14,1	3,1	11,4	100
Marokanen	0,0	15,6	47,4	2,6	19,1	0,6	14,7	100
Turken	0,0	19,3	48,0	2,3	13,7	1,8	14,9	100
Surinamers	0,4	18,7	47,7	3,8	16,6	2,6	10,2	100
Antillianen en Arubanen	1,3	17,4	40,0	5,2	16,1	6,5	14,2	100
Overig niet-westers	1,1	22,2	52,3	4,4	8,3	5,3	6,6	100
Westerse allochtoon	1,6	18,7	40,0	6,2	11,6	8,4	13,7	100
Man	1,8	31,2	44,1	3,1	5,0	7,8	7,3	100
Vrouw	1,4	6,4	36,0	9,2	18,1	8,9	19,9	100
Overige ¹⁾	3,5	15,5	40,4	8,8	4,4	20,2	7,1	100

¹⁾ Zie toelichting in de tekst.

Bron: CBS, IB-groep.

Tabel 11
Percentage ingeschreven studenten wo per HOOP-gebied in schooljaar 2001/'02

	Landbouw	Natuur	Techniek	Gezondheid	Economie	Recht	Gedrag en Maatschappij	Taal en Cultuur	Totaal
	%								
Totaal	2,4	7,7	15,2	12,5	17,3	13,0	18,8	12,8	100
Man	2,3	10,1	23,9	9,1	23,5	11,0	11,1	8,7	100
Vrouw	2,5	5,2	5,9	16,2	10,5	15,1	27,1	17,3	100
Autochtonen	2,7	7,8	15,7	12,6	16,5	12,3	19,4	12,8	100
Niet-westerse allochtoon	0,7	8,4	12,2	13,5	21,7	20,5	14,9	8,2	100
Westerse allochtoon	1,6	7,5	14,1	11,9	14,9	15,0	18,8	15,9	100
Autochtonen	2,7	7,8	15,7	12,6	16,5	12,3	19,4	12,8	100
Man	2,6	10,1	24,5	8,6	23,0	10,7	11,4	8,9	100
Vrouw	2,8	5,2	5,9	17,0	9,2	14,1	28,3	17,2	100
Niet-westerse allochtoon	0,7	8,4	12,2	13,5	21,7	20,5	14,9	8,2	100
Man	0,7	10,8	19,9	12,7	27,5	14,6	9,0	4,6	100
Vrouw	0,7	5,8	4,4	14,3	15,9	26,3	20,8	11,8	100
Eerste generatie	0,7	9,1	13,6	16,6	20,2	18,4	13,4	7,7	100
Tweede generatie	0,7	7,9	11,2	11,5	22,6	21,8	15,9	8,4	100
Marokanen	–	7,7	10,8	10,8	20,8	28,5	14,6	7,7	100
Turken	0,0	6,5	9,5	13,7	21,4	29,2	13,7	6,0	100
Surinamers	0,7	7,9	9,0	13,1	21,3	23,6	17,6	6,7	100
Antillianen en Arubanen	0,9	8,8	13,2	14,9	17,5	16,7	20,2	9,6	100
Overig niet-westers	0,9	9,2	15,2	14,3	23,5	14,3	12,7	9,7	100
Westerse allochtoon	1,6	7,5	14,1	11,9	14,9	15,0	18,8	15,9	100
Man	1,3	10,3	22,4	9,9	20,4	13,2	12,1	10,1	100
Vrouw	1,8	4,6	5,6	14,1	9,3	16,8	25,8	21,7	100
Overige¹⁾	1,4	7,2	15,0	10,9	25,4	9,7	15,5	14,3	100

¹⁾ Zie toelichting in de tekst.

Bron: CBS, IB-groep.